

РЕШЕНИЕ

№ 14334

гр. София, 12.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря ЕД
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20221110138750 по описа за 2022 година

РЕШЕНИЕ

12.12.2022 г., гр. София

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I I Г. О., 156-ти състав, в открито публично заседание на седемнадесети ноември през две хиляди и двадесет и втора година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА

при секретаря ЕД, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 38750/2022 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от „МБ“ ЕООД срещу „ПС“ ООД, като се твърди, че страните се намирили в трайни облигационни отношения, като бил сключен неформален договор за продажба на технически газове и наем на бутилки за съхранение на газове. Поддържа, че са издадени фактури, както следва: № 345775/12.07.2017 г. за доставка на кислород технически, транспорт и наем на стойност от 1198,78 лева – с падеж 17.07.2017 г., № 429537/28.03.2019 г. за доставка на кислород технически, транспорт бутилки наем и наем метални палета на стойност 1963,97 лева – с падеж 17.04.2019 г., № 7360026336/08.10.2020 г. за доставка кислород технически, такса ADR транспорт, бутилки и транспорт на бутилки на стойност 749,18 лева – с падеж 28.10.2020 г., № 7360027158/16.10.2020 г. за доставка на кислород технически, такса ADR транспорт бутилки и транспорт на бутилки на стойност

951,94 лева – с падеж 05.11.2020 г., № 7360028282/29.10.2020 г. за доставка на кислород технически, такса ADR транспорт бутилки и транспорт на бутилки на стойност 1055,04 лева – с падеж 18.11.2020 г., № 7360029269/05.11.2020 г. за наем бутилки и наем на метални палета на стойност 271,80 лева – с падеж 25.11.2020 г., № 7360041370/08.03.2021 г. за доставка на кислород технически, такса ADR транспорт на бутилки и транспорт на бутилки на стойност 605,76 лева – с падеж 28.03.2021 г., № 7360048061/12.05.2021 г. за доставка на кислород технически, такса ADR транспорт бутилки и транспорт на бутилки на стойност 25,01 лева – с падеж 01.06.2021 г. Поддържа, че ответника не бил заплати дължимите суми, като бил изпаднал в забава, поради което дължал и мораторна лихва в размер на 1208,25 лева за периода от 18.07.2017 г. до 18.07.2022 г. Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на исковата молба, като е направен отвод за нередовност на исковата молба, поради липсата на изложение в обстоятелствената част на претенцията за фактите на които ищецът основава претенцията си, освен това липсвало решението на принципала на ответника, за да се упълномощи процесуалният представител. Твърди, че двете дружества се намирали в дългогодишни търговски отношения, но в нито един момент между тях нямало задължнялост или неизпълнени задължения, освен това във времето имало и множество извършени частични плащания, като ищецът разпределял постъпленията по погасяването на стари задължения. Поддържа, че претенциите са неоснователни, тъй като последните се базирали единствено на фактури издадени от ищеца. Навежда доводи, че фактурите никога не са били предоставяни на ответника, както и липсвали приемо-предавателни протоколи, с които да се установи извършената доставка. Сочи, че също така липсвали искания от ищеца в края на счетоводните периоди да се потвърдят дължимите суми от ответника. Излага съображения, че с оглед извършени частични плащания, то било налице разминаване между самите фактури. Твърди, че вземанията са погасени по давност. Иска отхвърляне на предявените искове.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

СРС, 156-ти състав е сезиран с първоначално обективно, кумулативно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 327, ал. 1 ТЗ, във вр. чл. 318 ТЗ, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 330, ал. 1 ТЗ, чл. 232, ал. 2 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

При релевираните в исковата молба твърдения възникването на спорното право се обуславя от осъществяването в обективната действителност на следните материални предпоставки (юридически факти): **1)** да е налице валидно сключен договор за търговско покупко-продажба на твърдените от ищеца вещи; **2)** ищецът да е изпълнил задължението си да прехвърли правото на собственост и да предаде вещите на ответника; **3)** вземането да е станало изискуемо; **4)** да се установи, че по силата на уговореното или по характера на изпълнение на задължението от продавача последният е следвало да изпрати стоката на място различно от мястото на предаване, за което е сторил разноски, които са дължими от купувача.

Спорното материално право е обусловено от проявлението в обективната действителност на следните материални предпоставки (юридически факти): **1)** да е налице валидно сключен договор за наем по силата на който, наемодателя да е предал наетата вещ на наемателя и **2)** да му предоставил свободното и необезпокоявано ползване на обекта на наема в рамките на уговорения срок.

По делото са представени неподписани фактури, както следва: № 345775/12.07.2017 г. за доставка на кислород технически, транспорт и наем на стойност от 1198,78 лева – с падеж 17.07.2017 г., № 429537/28.03.2019 г. за доставка на кислород технически, транспорт бутилки наем и наем метални палета на стойност 1963,97 лева – с падеж 17.04.2019 г., №

7360026336/08.10.2020 г. за доставка кислород технически, такса ADR транспорт, бутилки и транспорт на бутилки на стойност 749,18 лева – с падеж 28.10.2020 г., № 7360027158/16.10.2020 г. за доставка на кислород технически, такса ADR транспорт бутилки и транспорт на бутилки на стойност 951,94 лева – с падеж 05.11.2020 г., № 7360028282/29.10.2020 г. за доставка на кислород технически, такса ADR транспорт бутилки и транспорт на бутилки на стойност 1055,04 лева – с падеж 18.11.2020 г., № 7360029269/05.11.2020 г. за наем бутилки и наем на метални палета на стойност 271,80 лева – с падеж 25.11.2020 г., № 7360041370/08.03.2021 г. за доставка на кислород технически, такса ADR транспорт на бутилки и транспорт на бутилки на стойност 605,76 лева – с падеж 28.03.2021 г., № 7360048061/12.05.2021 г. за доставка на кислород технически, такса ADR транспорт бутилки и транспорт на бутилки на стойност 25,01 лева – с падеж 01.06.2021 г.

Прието и неоспорено е заключението на ССЧЕ, като се изяснява, че след извършена проверка в счетоводството на двете дружества се установява, че при ответника е осчетоводена, но не е заплатена фактура № 345775/12.07.2017 г., съответно е осчетоводена фактура № 429537/28.03.2019 г., която е заплатена на 02.04.2019 г., а също така е осчетоводена фактура № 7360048061/12.05.2021 г., която е заплатена на 26.11.2021 г. Експертът е достигнал до извод, че счетоводствата на дружества са редовно водени, като ответника е ползвал данъчен кредит по осчетоводените фактури. Изяснено е, че така както е се претендират вземанията размера на мораторната лихва е за сумата от 1206,52 лева.

Съдът, като извърши преценка на заключението на ССЧЕ, съобразно правилото на чл. 202 ГПК намира, че следва да го кредитира, тъй като е изготвено обективно, компетентно и добросъвестно. Вещото лице е отговорило изчерпателно на поставените задачи, като по делото липсват доказателства, че експертът е заинтересован от изхода на правния спор или е недобросъвестен.

Настоящата съдебна инстанция приема, че след като фактурата, независимо дали носи или не подпис на упълномощено за това лице, е постъпила при ответника, той не само не се е противопоставил на обективизираните облагаеми доставки (търговска продажба и наем) веднага след тяхното узнаване, но и този първичен счетоводен документ е бил надлежно осчетоводен. В този смисъл, като е осчетоводил процесната фактура, в която са обективизирани всички съществени елементи на търговската продажба – страни, обект и цена, ответникът е признал, че е сключен договор за търговска продажба и наем, по който в изпълнение на задължението на продавача е получил стоките, предмет на тези продажбени правоотношения – арг. чл. 182, изр. 2 ГПК и чл. 55, ал. 1 ТЗ, който предписва, че редовно водените търговски книги и записванията в тях могат да се приемат като доказателство между търговци за установяване на търговски сделки.

С осчетоводяването на фактура № 345775/12.07.2017 г., фактура № 429537/28.03.2019 г. и фактура № 7360048061/12.05.2021 г. ответникът е признал, че стоките, предмет на процесния договор за търговска продажба и наем, са му предадени – арг. чл. 175 ГПК. А извънсъдебното признание на факти е едно от най-сигурните доказателствени средства в гражданския процес, което съобразно с останалите доказателства по делото, води до изясняване на действително фактическо и правно положение – арг. чл. 175 ГПК и чл. 10 ГПК.

Както договорът за търговска покупко-продажба, така и договорът за наем по правната си характеристика представляват двустранни, консенсуални, неформални, комутивативни и възмездни договори.

По силата на договора за покупко-продажба продавачът прехвърля правото на собственост и предава на купувача процесните стоки предмет на договора, а купувачът има за задължение да вземе вещите и да заплати покупната цена. Съответно при договора за наем наемодателят следва да предаде на наемодателят за временно възмездно ползване уговорената вещ, която ако не е уговорено друго трябва да е поне от средно качество, като

следва да му осигури безпрепятственото ползване, съответно наемателят следва да заплати наемната цена и да върне вещта в състоянието в което му е предадена при отчитане на обикновеното изхабяване.

След като продавачът е изпълнил своите основни правни задължения, породени от договорите за търговска продажба и наем, а именно – едновременно с предаването е настъпила концентрацията по чл. 24, ал. 2 ЗЗД и родово определените вещи са били индивидуализирани, като по този начин правото на собственост върху тях е било прехвърлено от продавача на купувача-ответник, съответно е предоставеното временното безпрепятствено ползване на уговорените вещи. То при изпълнението на насрещната престация за предаване на стоките, предмет на договорите, правното задължение на купувача-ответник за заплащане на цената е станало изискуемо, респ. е следвало да заплати наемната цена.

Обстоятелството, че възникналите от процесният договор за търговска продажба и наем парични задължения са изпълнени, подлежи на пълно и главно доказване от ответника по правилата на чл. 154, ал. 1 ГПК. Този правен извод се извежда от правната норма, регламентирана в чл. 77 ЗЗД, която предписва, че при изпълнението длъжникът може да поиска от кредитора разписка, за да се снабди с писмено доказателство, установяващо точното и добросъвестно изпълнение на своето правно задължение. До края на съдебното дирене и пред настоящата инстанция ответникът чрез кредитираното заключение на ССЧЕ установи, че е заплатил сумите по фактура № 429537/28.03.2019 г. и фактура № 7360048061/12.05.2021 г. По делото обаче не са сочени, респ. не са събрани други доказателства, че сумата по фактура № 345775/12.07.2017 г. е погасена чрез плащане, поради което и с оглед неблагоприятните последици на доказателствената тежест, съдът е длъжен да приеме недоказания факт за неосъществил се в обективната действителност – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК.

Неоснователно е направеното възражение за изтекла погасителна давност, което е направено от ответника с отговора на исковата молба.

В случая е приложима общата 5-годишна погасителна давност, съобразно правилото на чл. 110 ЗЗД, като настоящата искова молба е предявена на 18.07.2022 г., т.е. всички вземания преди 18.07.2017 г. са погасени по давност, тъй като исковата молба спира и прекъсва давността (арг. чл. 115, б. „ж“ ЗЗД и чл. 116, б. „б“ ЗЗД).

С оглед правилото на чл. 3 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (Загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) . В първоначалната си редакция чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията предвижда, че за срока от 13 март 2020 г. до отмяната на извънредното положение спират да текат: давностните и други срокове, предвидени в нормативни актове, с изтичането на които се погасяват или прекратяват права или се пораждат задължения за частноправните субекти, с изключение на сроковете по Наказателния кодекс и Закона за административните нарушения и наказания, а съгласно редакцията на чл. 3, т. 2 (изм. – ДВ, бр. 34 от 2020 г., в сила от 9.04.2020 г.) давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти. Това положение е така до отмяната на извънредното положение, като сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение, продължават да текат **след изтичането на 7 дни от обнародването в „Държавен вестник“ (13 май 2020 г.) на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето**, а именно: давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти.

В случая при изчисляването на сроковете съобразно правилото на чл. 72 ЗЗД и като се вземе предвид посочените по-горе норми според които по силата на нормативен акт давността в отношенията между частноправните субекти (каквито са ищеца и ответника) е

била спряла да тече, то следва, че към момента на предявяването на иска – 18.07.2022 г., давността не е била изтекла, поради което възражението е неоснователно.

Тоест, в случая претенцията за главницата следва да бъде уважена за сумата от 1198,78 лева. По отношение останалите претенции за главници по процесните фактури, съдът намира, че съобразно заключението на ССЧЕ се установява, че по останалите осчетоводени фактури – фактура № 429537/28.03.2019 г. и фактура № 7360048061/12.05.2021 г. ответникът е провел пълно и главно доказване, че сумите по тях са погасени чрез плащане, поради което в тази част претенции са неоснователни. По отношение неосчетоводените фактури, съдът намира, че ищецът не е провел никакво доказване, още по-малко пълно и главно, че действително между страните са били възникнали облигационни отношения, респ. че е налице изпълнение на задълженията на ищеца по тях. Тоест, ищецът не е доказал нито една от материалните предпоставки по указаната му доказателствена тежест, поради което в тази част претенциите следва да бъдат отхвърлени, тъй като са недоказани (арг. чл. 154, ал. 1 ГПК).

По отношение претенцията на ищеца за заплащане на мораторна лихва, съдът намира следното:

Съгласно правилото на чл. 84, ал. 1 ЗЗД когато денят за изпълнение на задължението е определен, длъжникът изпада в забава след изтичането му. В случая във фактура № 345775/12.07.2017 г. е посочен падеж – 17.07.2017 г., поради което след изтичането на срока по правилото, че срокът кани вместо човека (*Dies interpellat pro homine*), ответникът е изпаднал в забава, поради което дължи мораторна лихва, чийто размер за периода от 18.07.2017 г. до 18.07.2022 г. е в размер на 608,05 лева, но съдът следва да вземе предвид твърдения от ищеца размер на мораторната лихва, предвид основният принцип в българския граждански процес – за диспозитивното начало (арг. чл. 6, ал. 2 ГПК), като ищецът поддържа, че дължимият размер е за сумата от 607,37 лева.

Въпреки това, съдът намира, че с оглед развитите доводи от ответника за наличието на погасителна давност, която в случая е тригодишна (арг. чл. 111, б. „в“ ЗЗД) и предвид императивната норма на чл. 6 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение (която разпоредба в действащата в този период редакция от 13.03.2020 г. до 08.04.2020 г.) и е предвиждала, че до отмяната на извънредното положение не се прилагат последиците от забава за плащане на задължения на частноправни субекти, включително лихви и неустойки за забава, както и непаричните последици като предсрочна изискуемост, разваляне на договор и изземване на вещи, то следва да се направи извод, че претенцията е основателна за периода от 18.07.2019 г. до 12.03.2020 г. и от 09.04.2020 г. до 18.07.2022 г. за сумата от 354,97 лева, като за разликата до пълния предявен размер от 1208,25 лева и за периода от 18.07.2017 г. до 17.07.2019 г. и от 13.03.2020 г. до 08.04.2022 г., претенцията следва да бъде отхвърлена.

При този изход на правният спор с правна възможност да претендират разноски разполагат и двете страни.

Ищецът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че действително е сторил такива, поради което и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, съобразно уважената част от исковете следва да му се присъди сумата от 318,09 лева, представляващи деловодни разноски и адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Ответникът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че действително е сторил такива, поради което и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, съобразно отхвърлената част от исковете, следва да му се присъди сумата от 803,77 лева, представляващи адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ПС“ ООД, ЕИК:, със седалище и адрес на управление: гр. **да заплати на** „МБ“ ЕООД, ЕИК:, със седалище и адрес на управление: гр., на основание чл. 327, ал. 1 ТЗ, във вр. чл. 318 ТЗ, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 330, ал. 1 ТЗ, чл. 232, ал. 2 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, **сумата от 1198,78 лева**, представляващи цена на кислород технически, транспорт и наемно възнаграждение по договор за търговска покупко-продажба и наем, обективизиран във № 345775/12.07.2017 г., ведно със законната лихва от 18.07.2022 г. (датата на подаването на исковата молба) до окончателното плащане, както и **сумата от 354,97 лева**, представляващи мораторна лихва върху дължимата главница за периода от 18.07.2019 г. до 12.03.2020 г. и от 09.04.2020 г. до 18.07.2022 г., като **ОТХВЪРЛЯ** исковете за **разликата над 1198,78 лева до пълния предявен размер от 4866,51 лева**, представляващи представляващи цена на кислород технически, транспорт и наемно възнаграждение по договор за търговска покупко-продажба и наем по договори обективизирани във фактури, както следва: № 429537/28.03.2019 г., № 7360026336/08.10.2020 г., № 7360027158/16.10.2020 г., № 7360028282/29.10.2020 г., № 7360029269/05.11.2020 г., № 7360041370/08.03.2021 г., № 7360048061/12.05.2021 г., както и иска за мораторна лихва **за сумата над 354,97 лева до пълния предявен размер от 1208,25 лева** и за периода от 18.07.2017 г. до 17.07.2019 г. и от 13.03.2020 г. до 08.04.2022 г.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК „ПС“ ООД, ЕИК: **да заплати на** „МБ“ ЕООД, ЕИК:, **сумата от 318,09 лева**, представляващи деловодни разноси и адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК „МБ“ ЕООД, ЕИК: **да заплати на** „ПС“ ООД, ЕИК:, **сумата от 803,77 лева**, представляващи адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението до страните пред Софийският градски съд с въззивна жалба.

Препис от решението да се връчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____